

Асноўныя аспекты сацыяльнай палітыкі ў Брэсцкай вобласці

Сацыяльнае абслугоўванне і сацыяльная падтрымка насельніцтва

Сацыяльнае абслугоўванне ў вобласці ажыццяўляецца 20 тэрытарыяльнымі мі-цэнтрамі сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва (далей - ТЦСАН) і 10 дамамі-інтэрнатамі для састарэлых і інвалідаў.

Даведачна: У ТЦСАН вобласці адкрыта і працуе 118 аддзяленняў. На ўліку ў ТЦСАН складаецца: 411 338 чалавек з ліку сацыяльна неабароненых катэгорый насельніцтва, у тым ліку 21 659 адзіночкі і 108 885 самотна якія пражываюць пажылых грамадзян; 5 831 адзіночкі і адзінока пражываючыя інваліды I і II групы; 22 445 шматдзетных; 5 041 сям'я, якая выхоўвае дзяцей-інвалідаў; 1 414 асобаў з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў; 678 асоб, якія вызваліліся з месцаў пазбаўлення волі.

Для забеспячэння бяспечнага знаходжання і пастаяннага нагляду на працягу дня працуе 20 аддзяленняў дзённага знаходжання для грамадзян пажылога ўзросту і 25 аддзяленняў дзённага знаходжання для інвалідаў.

Актыўна развіваюцца паслугі суправаджанага пражывання для асоб з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, інвалідаў.

З улікам патрэбнасці пажылых грамадзян і інвалідаў ТЦСАН ўкараняюцца сацыяльныя паслугі ў рамках пазабюджэтнай дзейнасці.

Развіваюцца альтэрнатыўныя формы жыццёўладкавання пажылых грамадзян і інвалідаў, такія як «замышчаючая сям'я», «гасцёўня сям'я», «прыёмная сям'я», «патранатнае сям'я», «Дом сумеснага самастойнага пражывання» і інш. (Паслугі атрымалі 1375 чалавек у 1 квартале 2020 года).

З мэтай забеспячэння даступнасці і найбольш поўнага ахопу сацыяльным абслугоўваннем пажылых грамадзян і інвалідаў у цяперашні час дзейнічаюць 227 сацыяльных пунктаў, 223 з ко-торых ў сельскай мясцовасці і 4 філіяла цэнтраў, 1 з якога таксама размешчаны ў сельскай мясцовасці.

Эфектыўнай формай аказання сацыяльных паслуг з'яўляецца праца выездных брыгад па месцы жыхарства грамадзян. У склад брыгады сацыяльнага абслугоўвання на мабільнай аснове ўключаюцца сацыяльныя работнікі, псіхолагі, юрысты, спецыялісты па сацыяльнай рабоце і іншыя спецыялісты з мэтай ажыццяўлення комплекснага сацыяльнага абслугоўвання непрацаздольных грамадзян, якія

пражываюць у аддаленых сельскіх населеных пунктах. У вобласці працуе 25 брыгад сацыяльнага абслугоўвання на мабільнай аснове .

Дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь прадугледжана аказанне якія жывуць у нястачы малазабяспечаным грамадзянам (сем'ям) дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі (далей - ДАСД) у выглядзе штомесячнай і (або) аднаразовай сацыяльных дапамог у рамках Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 19 студзеня 2012 г. № 41 «Аб дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі » (далей - Указ № 41).

У мэтах узмацнення сацыяльнай падтрымкі асобных катэгорый грамадзян 18 мая 2020 г. Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь быў падпісаны Указ № 171 "Аб сацыяльнай падтрымцы асобных катэгорый грамадзян» (далей - Указ № 171).

У адпаведнасці з Указам № 41 малазабяспечаным сем'ям і грамадзянам прадастаўляецца штомесячная сацыяльная дапамога, якая складае дадатную розніцу між крытэрыем патрэбнасці (100 працэнтаў найбольшай велічыні бюджэту пражытачнага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва, зацверджаны е нным Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь за два апошнія квартала) (далей - БПМ)) і сярэднедушавым даходам сям'і (грамадзяніна). Дадзены дапаможнік прызначаецца на перыяд ад 1 да 6 месяцаў на працягу 12 месяцаў, пачынаючы з месяца звароту за такім дапаможнікам.

Указам № 171 для шматдзетных сем'яў павялічаны перыяд прадастаўлення ДАСД у выглядзе штомесячнай сацыяльнай дапамогі з 6 да 12 месяцаў уключна з павелічэннем крытэрыю патрэбнасці са 100 да 115 працэнтаў БПМ.

Прэтэндаваць на ДАСД у выглядзе штомесячнай сацыяльнай дапамогі ў адпаведнасці з дадзенымі зменамі змогуць шматдзетныя сем'і, якія звярнуліся за яго прадастаўленнем з 2020/09/01.

З мэтай забеспячэння сацыяльнай стабільнасці і ўзмацнення сацыяльнай падтрымкі асобных катэгорый грамадзян 2020/05/28 Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь быў падпісаны Указ № 178 "Аб часовых мерах дзяржаўнай падтрымкі наймальнікаў і асобных катэгорый грамадзян» (далей - Указ № 178), якім спрошчаны парадак прадастаўлення ДАСД у выглядзе штомесячнай сацыяльнай дапамогі на пэўным адрэзку часу.

Указ носіць часовы характар, уступіў у сілу з 2020/05/31 і дзейнічае да 2020/08/31.

Згодна з Указам № 178 атрымальнікам ДАСД, у якіх у траўні-ліпені 2020 г. мінае тэрмін прадастаўлення штомесячнай сацыяльнай дапамогі, падаўжаецца выплата дапамогі да 2020/08/31 без паўторнага

звароту грамадзян, прадастаўлення адпаведнай заявы і неабходных дакументаў.

Пры звароце ўсіх маюць патрэбу грамадзян у перыяд з 2020/06/01 па 2020/08/31 сярэднедушавы даход сям'і (грамадзяніна) будзе разлічвацца за 3 месяцы, якія папярэднічаюць месяцу звароту (раней грамадзяне падавалі даходы за 12 месяцаў).

Да заявы аб прадастаўленні ДАСД заяўнікам прыкладаюцца толькі звесткі аб атрыманых даходах на кожнага члена сям'і за тры месяцы, што папярэднічаюць месяцу звароту, а таксама пашпарт або дакумент, які сведчыць асобу.

Пры назначэнні гэтага віду ДАСД у названы перыяд не будзе ўлічвацца маёмаснае становішча, у прыватнасці на сайт па дамоў найму жылых памяшканняў, наяўнасць ва ўласнасці больш за адно жылое памяшканне, набыццё на працягу апошніх 12 месяцаў транспартнага сродку, навучанне на платнай аснове члена сям'і.

Стацыянарнае сацыяльнае абслугоўванне.

Сістэма стацыянарных сацыяльных устаноў Брэсцкай вобласці прадстаўлена 2-ма дамамі - інтэрнатамі агульнага тыпу (Дамачаўскі і Ляснянскім) і 8-ю псіханеўралагічнымі (Гарадзішчанская (дзіцячы), Брэсцкі, Жабціцкі, Кобрынскі, Косаўскі, Пінскі, Тэлеханская, Шерешевскаго).

Агульная ўмяшчальнасць дамоў-інтэрнатаў складае 2383 ложка-месцаў а. Фактычна пражывае 2346 чалавек. Сярэдні ўзрост грамадзян, якія пражываюць у дамах-інтэрнатах агульнага тыпу складае 66 гадоў, у псіханеўралагічных - 56 гадоў.

У Брэсцкай вобласці праводзіцца паслядоўная праца па стварэнні сучасных, камфортных умоў арганізацыі побыту, харчавання, вольнага часу, медыцынскага абслугоўвання, сацыяльна-працоўнай рэабілітацыі пражываючых грамадзян.

У цяперашні час за кошт ушчыльнення месцаў ліквідаваная чарговасць на пасяленне ў дамы-інтэрнаты псіханеўралагічнага профілю.

Пенсійнае забеспячэнне, дапамогі

У вобласці органамі па працы, занятасці і сацыяльнай абароне пенсіі і дапамогі выплачваюцца амаль 400 тыс. Грамадзянам, з іх 364,3 тыс. атрымліваюць розныя віды пенсій (293,6 тыс. Пенсіянераў з'яўляюцца атрымальнікамі пенсіі па ўзросту).

У лютым, траўні 2020 г. быў праведзены пераразлікі сацыяльных пенсій, сямейных дапамог, мінімальнага пенсій, надбавак і павышэнняў да пенсій у сувязі з павелічэннем бюджэту пражытачнага мінімуму.

З 1 ліпеня 2020 г. праведзены пераразлік працоўных пенсій у сувязі з ростам сярэдняй заробтнай платы работнікаў у рэспубліцы

(Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 2020/06/20 № 232 "Аб павышэнні пенсій»). У выніку пераразліку працоўныя пенсіі павялічыліся ў сярэднім на 5,2 працэнта.

На 1 ліпеня 2020 г. сярэдні памер пенсіі ў вобласці (усіх відаў) склаў 434,85 руб., Па ўзросце - 453,0 руб.

76,6 тыс. Пенсіянераў працягваюць працоўную дзейнасць (21,0% ад агульнай колькасці пенсіянераў).

Забяспечваецца поўная і своєчасая выплата пенсій і дапамог. На іх выплату штомесяц расходуюцца 162,1 млн. Рублёў са сродкаў бюджэту дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь.

З пачатку бягучага года прынята шэраг рашэнняў, накіраваных на павышэнне ўзроўню пенсійнага забеспячэння грамадзян краіны.

Так, у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 2020/01/07 № 15 «Аб змяненні указаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь» работнікам, якія да 01.01.2009 года выпрацавалі не менш за палову поўнага стажу работы з асаблівымі ўмовамі працы або пенсіі за выслугу гадоў (артыкулы 12, 13, 15, 47-49, 49² Закона «Аб пенсійным забеспячэнні», далей - Закон) замест датэрміновай прафесійнай пенсіі прадастаўлена магчымасць прызначэння, адпаведна, пенсіі па ўзросце за работу з асаблівымі ўмовамі працы або пенсіі за выслугу гадоў, пры выкананні іншых патрабаванняў, устаноўленых Законам. Таксама Указам у мэтах фарміравання больш высокіх памераў будучых прафесійных пенсій прадугледжваецца павышэнне (больш чым у два разы) тарыфаў узносаў работадаўцаў на прафесійнае пенсійнае страхаванне работнікаў, занятых на работах з асаблівымі ўмовамі працы або асобнымі відамі прафесійнай дзейнасці (за выключэннем работнікаў, занятых работах з асаблівымі ўмовамі працы па спісах № 1 і № 2).

18 мая 2020 г. прыняты Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 171 "Аб сацыяльнай падтрымцы асобных катэгорый грамадзян» дзякуючы якім з 1 студзеня 2021 г. жанчынам, якія нарадзілі чацвярых дзяцей, будзе залічвацца ў працоўны стаж для прызначэння пенсіі час знаходжання ў адпачынку па догляду за рэ Бенкен працягласцю да 12 гадоў у агульнай складанасці (зараз - 9 гадоў). Таксама ім будуць прызначаць працоўныя пенсіі пры наяўнасці стажу працы не менш за 20 гадоў і страхавога стажу не менш за 10 гадоў (цяпер - 17 гадоў 6 месяцаў).

З гэтай жа даты інвалідам I і II групы, якія маюць інваліднасць больш за 10 гадоў, будуць зніжаны патрабаванні да страхавога стажу для прызначэння пенсіі па ўзросту (прапарцыйна часу знаходжання на інваліднасці).

Інвалідам з дзяцінства на 5 гадоў знізяць патрабаванні да працягласці працоўнага стажу для атрымання права на датэрміновую пенсію па ўзросце (для жанчын - з 20 да 15 гадоў, для мужчын - з 25 да 20 гадоў).

Акрамя таго, бацькам дзяцей-інвалідаў з цяжкай ступенню страты здароўя, доўгі час ажыццяўляе догляд за імі (не менш за 20 гадоў), будзе павышаны памер сацыяльнай пенсіі да ўзроўню, супастаўнага з мінімальнай пенсіяй па ўзросце.

Прадугледжана таксама, што працаўнікам з няпоўным страхавым стажам (звыш 10 гадоў, але менш патрабаванага) будуць наўзамен сацыяльнай пенсіі прызначаць працоўную пенсію па ўзросце пры няпоўным страхавым стажы. Пры гэтым жанчынам такая пенсія будзе прызначацца пры дасягненні 60 гадоў, а мужчынам - 65 гадоў, як гэта прадугледжана для сацыяльнай пенсіі.

Заробак

У вобласці прымаюцца меры па выкананню даручэнняў кіраўніка дзяржавы і ўрада па росце зароботнай платы ў арганізацыях з нізкім е е узроўнем, недапушчэнні зніжэння зароботнай платы работнікаў бюджэтных арганізацый у новых умовах аплаты працы, забеспячэнню своєчасовай выплаты зароботнай платы усімі суб'ектамі гаспадарання вобласці.

У мэтах павышэння ўзроўню зароботнай платы ў рэальным сектары эканомікі прымаюцца меры па паляпшэнню паказчыкаў фінансава-гаспадарчай дзейнасці прадпрыемстваў, нарошчванню аб'ёмаў вытворчасці і рэалізацыі прадукцыі, тавараў (работ, паслуг), росту прадукцыйнасці працы, скарачэння усіх відаў выдаткаў, развіццю новых відаў паслуг, пашырэнню рынкаў збыту, павышэнню эфектыўнасці кіравання прадпрыемствамі.

Сярэднямесячная зароботная плата ў студзені-траўні 2020 г. у вобласці склала 994,0 руб., У траўні - 1028,7 руб. павялічылася ў параўнанні з аналагічнымі перыядамі 2019 г. намінальная - на 13,0% і 11,9%, рэальная - на 7,7% і 6,7% адпаведна.

Па ўзроўні зароботнай платы за студзень-май 2020 г. Брэсцкая вобласць у цэлым знаходзіцца на 4 месцы, за май - на 5 месцы сярод абласцей рэспублікі, у бюджэтнай сферы - на 5 і 3 месцы адпаведна, да 2015 г. знаходзілася на апошнім месцы.

Сярэднямесячная зароботная плата работнікаў бюджэтных арганізацый у студзені-траўні 2020 г. склала 879,2 руб., Траўні - 963,9 руб., Павялічылася да аналагічнага перыяду 2019 г. намінальная - на 18,9% і 24,5%, рэальная - на 13,3% і 18,7% адпаведна.

Суадносіны сярэдняй зароботнай платы ў бюджэтной сферы і ў цэлым па вобласці ў студзені-маі 2020 года склала 88,5%, траўні - 93,7%.

Арганізавана работа па павышэнню зароботнай платы з арганізацыямі, якія маюць нізкі ўзровень аплаты працы.

У студзені-маі 2020 г. зароботная плата ніжэй 500 руб. мелася на 8 арганізацыях вобласці (у студзені-красавіку 2019 г. было 93 арганізацыі).

У вобласці арганізавана работа па рэалізацыі норм Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 28 мая 2020 г. № 178 "Аб часовых мерах дзяржаўнай падтрымкі наймальнікаў і асобных катэгорый грамадзян», якім вызначаны меры, накіраваныя на падтрыманне даходаў работнікаў і іншых грамадзян ва ўмовах складанай эканамічнай сітуацыі і неспрыяльнай эпідэміялагічнага становішча.

У рэгіёнах створаны рабочыя групы, якія ўзначальваюць намеснікам старшыні гаррайвыканкамаў, вызначаны парадак рэгістрацыі і разгляду заяў арганізацый, адказныя службовыя асобы за падрыхтоўку рашэнняў.

У вобласці праводзіцца інфармацыйна-тлумачальная праца для суб'ектаў гаспадарання, органаў кіравання па прадастаўленні дзяржаўнай падтрымкі.

Падрабязны алгарытм дзеянняў і ўзоры дакументаў па рэалізацыі норм Указа № 178, кантактныя тэлефоны адказных, а таксама тлумачэнні Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь аб адкрыцці рахункаў арганізацыямі для пералічэння субсідый размешчаны на сайтах камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароны аблвыканкама, гаррайвыканкамаў.

Па стане на 10 ліпеня 2020 г. у гаррайвыканкамы на прадастаўленне субсідый згодна з Указам № 178 паступіла 45 заяў, з іх прынята рашэнне па прадастаўленні субсідыі 32 арганізацыям (на 1533 работніка) у памеры 267,9 тыс. Руб.

занятасць

На рынку працы вобласці захоўваецца кантралюемая сітуацыя.

У студзені-чэрвені 2020 годзе за садзейнічанне ў працаўладкаванні звярнулася 12,2 тыс. Чалавек, з іх 5,6 тыс. Зарэгістраваны беспрацоўнымі (82,7% і 73,4% адпаведна да студзеня-чэрвеня 2019 г.).

На створаныя працоўныя месцы і якія былі вакансіі пры садзейнічанні службы занятасці на пастаянную працу ўладкавана 8,9 тыс. Чалавек, у тым ліку 3,6 тыс. Беспрацоўных (84,8% і 69,8% да студзеня-чэрвеня 2019 г.).

Даведачна. У студзені-сакавіку 2020 г. на зноў створаныя працоўныя месцы за кошт стварэння новых вытворчасцей і прадпрыемстваў працаўладкавана 1.324 чалавекі, або 120,4% заданні,

усталяванага на I квартал 2020 года (за 1100 чалавек), у тым ліку 710 чалавек (53,6 %) - за кошт стварэння новых вытворчасцей, 614 чалавек (46,4%) - за кошт стварэння новых прадпрыемстваў.

Паводле ацэнкі, заданне першага паўгоддзя выканана. На зноў створаныя працоўныя месцы працаўладкавана не менш за 2500 чалавек. Гадавое заданне складае 6300 чалавек.

На 1 ліпеня 2020 года ўзровень зарэгістраванага беспрацоўя склаў 0,3% да колькасці працоўнай сілы (на 1 ліпеня 2019 году - 0,4%), у службу занятасці паступілі звесткі аб наяўнасці 8,2 тыс. Вакансій (на 1 ліпеня 2019 году - 10,9 тыс.).

Колькасць беспрацоўных, якія стаяць на ўліку ў органах па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, на 1 ліпеня 2020 года склала 1,8 тыс. Чалавек, што на 22% менш, чым на 1 ліпеня 2019 года (2,4 тыс. Чал.) .

На навучанне па прафесіях, запатрабаваных на рынку працы, накіравана 314 беспрацоўных, у аплатах грамадскіх работах узялі ўдзел 1,9 тыс. Чалавек, 112 беспрацоўным аказана фінансавая падтрымка ў выглядзе беззваротнай субсідыі, 2,7 тыс. Навучэнцаў былі забяспечаны часовай працоўнай занятасцю, на новае месца жыхарства і работы пераселена 4 сям'і беспрацоўных.

Колькасць насельніцтва, занятага ў эканоміцы вобласці ў студзені-маі 2020 г. склала 589,4 тыс. чалавек .

За пяць месяцаў 2020 г. прадпрыемства Брэсцкай вобласці прынялі на працу 31,1 тыс. Работаўнікаў (з іх на дадаткова ўведзеныя працоўныя месцы 1,3 тыс. Чал.), Звольнілі - 36,0 тыс. (У тым ліку: . За прагулы і іншыя парушэнні працоўнай дысцыпліны - 1,7 тыс. чал., па скарачэнні колькасці - 240 чал.). Суадносіны прынятых і звольненых работаўнікаў склала 86,4%.

Развіццё сістэмы адукацыі

дашкольная адукацыя

Атрыманне дашкольнай адукацыі ў Брэсцкай вобласці забяспечваюць 573 установы дашкольнай адукацыі уключаючы 463 установы дашкольнай адукацыі і 110 вучэбна-педагагічных комплексаў «сад-школа». Колькасць выхаванцаў ва ўзросце ад 3 да 6 гадоў складае 52 602 дзіцяці.

У сувязі з захаваннем тэмпаў нараджальнасці па-ранейшаму існуе патрэба ў стварэнні дадатковых месцаў у новых мікрараёнах гарадоў Брэст, Жабінка, Іванава, Кобрын і некаторых населеных пунктах Брэсцкага, Столінскага раёнаў.

На 2020/07/01 года маюць патрэбу ў вызначэнні ва ўстановы дашкольнай адукацыі 607 дзяцей ва ўзросце ад 3 да 6 гадоў (г. Брэст - 172 дзіцяці, Брэсцкі раён - 283 дзіцяці, Столінскі раён - 152).

У ыполнение сацыяльнага стандарту забяспечанасці дзяцей ранняга і дашкольнага ўзросту месцамі ва ўстановах дашкольнай адукацыі склала 94,5 адсотка (пры нарматыве 85 працэнтаў). Выкананне нарматыву ахопу дзяцей пяцігадовага ўзросту падрыхтоўкай да навучання ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі складае 100%.

У мэтах забеспячэння даступнасці дашкольнай адукацыі ажыццяўляецца падвоз 2759 выхаванцаў у бліжэйшыя ўстановы адукацыі сельскай мясцовасці.

З улікам запытаў бацькоў у 2019-2020 уч.г оду ў галіне функцыянавала 620 груп кароткачасовага знаходжання для 5977 дзяцей, з якіх 5558 дзяцей не наведваюць установы дашкольнай адукацыі на пастаяннай аснове. Са студзеня 2020 года адкрыта яшчэ 24 групы кароткачасовага знаходжання для 184 дзяцей.

Агульную сярэдняю адукацыю

У 2019/2020 навучальным годзе павялічылася колькасць навучэнцаў ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. У школах навучаецца 164 821 навучэнцаў, што на 4755 навучэнцаў больш, чым ў 2016 годзе.

Адукацыйны працэс ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі забяспечваюць 16 320 настаўнікаў.

Стабільным застаецца колькасць выпускнікоў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, узнагароджаных залатым і сярэбраным медалямі. У 2020 годзе ўзнагароджана 7% ад агульнай колькасці выпускнікоў (2019 - 7%). Палепшыўся вынік удзелу навучэнцаў Брэсцкай вобласці на канферэнцыях даследчых работ рэспубліканскага ўзроўню. Так, па выніках рэспубліканскіх конкурсаў работ даследчага характару (канферэнцый) навучэнцаў за 2020 год 17 з 44 даследаванняў былі адзначаны дыпламамі. У 2018 годзе з 40 даследаванняў дыпламамі адзначана 10 работ.

У 2019/2020 навучальным годзе ў X - XI класах устаноў агульнай сярэдняй адукацыі працягнута вывучэнне асобных вучэбных прадметаў на павышаным узроўні. У кожным раёне сфарміравана мадэль арганізацыі профільнага навучання, у залежнасці ад жадання навучэнцаў, наяўнасці педагагічных кадраў адпаведнай кваліфікацыі, вучэбна-метадическаго, матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння і інш.

У мэтах правядзення якаснай прафарыентацыйнай работы з навучэнцамі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, забеспячэння супрацоўніцтва ўстаноў вышэйшай адукацыі аграрнага профілю з установамі агульнай сярэдняй адукацыі з 2018/2019 навучальнага года функцыянуюць класы аграрнай накіраванасці. У 2019/2020

навучальным годзе ў 43 установах агульнай сярэдняй адукацыі (16 раёнаў вобласці) адкрыта 55 класаў (груп) аграрнай накіраванасці у якіх навучаецца 389 вучняў X-XI класаў.

Выхаваўчая праца і дадатковая адукацыя

У вобласці працуе 43 установы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі. Ахоп дзяцей дадатковай адукацыяй складае 90,0% ад агульнай колькасці навучэнцаў вобласці.

Рэзультатыўнасць выступленняў вучняў вобласці на міжнародных і рэспубліканскіх конкурсных мерапрыемствах вырасла на 36%, пры гэтым колькасць навучэнцаў-пераможцаў ўзрасла на 62%.

На базе ўстаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі рэалізуецца значная частка сацыяльных, культурных праектаў навучэнцаў, спартыўна-масавых мерапрыемстваў, інфармацыйна-прапагандысцкіх акцый, працуюць профільныя лагеры.

У адпаведнасці з Дзяржаўнай праграмай «Адукацыя і моладзевая палітыка» на 2016 - 2020 гады атрымала развіццё маладзёжнае валанцёрства. Ва ўстановах адукацыі вобласці у 2019 годзе працавалі валанцёрскія атрады, атрады « Міласэрнасць » і « Клопат » (12 895 удзельнікаў) па аказанні шэфскай дапамогі ветэранам ВАВ і прыраўнаваным да іх грамадзянам, пажылым людзям, якія пацярпелі ад наступстваў войнаў, грамадзянам, якія пражываюць у домах- інтэрнатах для састарэлых і інвалідаў.

Адзін з накірункаў працы - шэфства над культурна-гістарычнымі аб'ектамі, помнікамі, абеліскамі, памятнымі знакамі і воінскімі пахаваннямі. У 2019/2020 навучальным годзе ўстановы адукацыі наводзяць парадак на прылеглай тэрыторыі 1357 такіх аб'ектаў, нясуць Вахту Памяці, выкарыстоўваюць іх патэнцыял у патрыятычным выхаванні.

У мэтах павышэння якасці рэалізацыі праграм дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ў сістэме адукацыі вобласці ў бягучым навучальным годзе засяроджана ўвага на ўкараненне сучасных педагогічных тэхналогій, лепшага педагогічнага вопыту ў практыку работы, развіццё праектнай і навукова-даследчай дзейнасці, развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы, узаемадзеянне устаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі з ўстановамі прафесійнай адукацыі, прадпрыемствамі і інш. у пытаннях прафарыентацыі навучэнцаў, развіцці робататэхнічных напрамкаў, павелічэнне колькасці аб'яднанняў па інтарэсах фізкультурна-спартыўнай накіраванасці.

Сёння ва ўстановах адукацыі вобласці 203 музея, у тым ліку: . 14 народных (рост на 57%). Арганізавана даследчая работа вучняў; папаўняюцца музейныя фонды, вядзецца праца па стварэнні

экспазіцый, прысвечаных 75-й гадавіны вызвалення Рэспублікі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне. Устаноў адукацыі ўдзельнічаюць у інтэрнэт-праектах, прысвечаных Вялікай Перамозе («Наша памяць вечная», «Я памятаю, я ганаруся!», «Мы - нашчадкі Перамогі» і іншыя). Ва ўстановах адукацыі актыўна працуюць 50 пошукава-даследчых груп навучэнцаў.

прафесійнае адукацыю

У вобласці падрыхтоўку кваліфікаваных рабочых і спецыялістаў сярэдняга звяна ажыццяўляюць 23 ўстановы прафесійна-тэхнічнай і 8 - сярэдняй спецыяльнай адукацыі (далей - установы прафесійнай адукацыі), падпарадкаваных галоўнага ўпраўлення па адукацыі аблвыканкама. Навучанне ажыццяўляецца па 95 кваліфікацыях рабочых і 34 спецыяльнасцях сярэдняй спецыяльнай адукацыі.

Работа па ўдасканаленні матэрыяльнай базы, метадычнага забеспячэння устаноў прафесійнай адукацыі дазваляе выпускаць больш за 50% навучэнцаў з 4-м і вышэй кваліфікацыйным разрадам. Штогод расце колькасць выпускнікоў, якія атрымліваюць 4-ы і вышэй кваліфікацыйны разрад.

З 2017 года ўсім выпускнікам устаноў прафесійнай адукацыі прадастаўлена першае працоўнае месца.

спецыяльную адукацыю

У рэспубліцы рэалізуецца сацыяльна арыентаваная дзяржаўная палітыка ў сферы адукацыі асоб з асаблівасцямі псіха-фізічнага развіцця (далей - ОПФР), у тым ліку інвалідаў. Спецыяльную адукацыю ў сучасных умовах разглядаецца як неад'емная частка агульнай адукацыйнай сістэмы. Магчымасць атрымання адукацыі забяспечваецца ўсім дзецям, незалежна ад віду і ступені выяўленасці наяўных парушэнняў.

Колькасць дзяцей з асаблівасцямі псіха-фізічнага развіцця ў вобласці штогод павялічваецца і ў 2020 годзе складае 19.987 дзяцей. У вобласці створана аптымальная сетка устаноў і структур спецыяльнай адукацыі, у якой навучаецца 86,7% дзяцей з ОПФР ва ўмовах адукацыйнай інтэграцыі і інклюзія.

Прыярытэтным кірункам у сістэме спецыяльнай адукацыі вобласці, па-ранейшаму, застаецца ранняе выяўленне і аказанне карэкцыйна-педагагічнай дапамогі дзецям з ОПФР ад 0 да 3-х гадоў. Ва ўмовах цэнтраў карэкцыйна-развіваючага навучання і рэабілітацыі карэкцыйна-педагагічную дапамогу атрымліваюць каля 400 дзяцей ранняга ўзросту.

Праводзіцца мэтанакіраваная праца па стварэнні спецыяльных умоў, у тым ліку безбар'ернага прасторы ва ўстановах адукацыі. Пры

будаўніцтве новых аб'ектаў адукацыі ўлічваецца комплексны падыход па стварэнні безбар'ернага асяроддзя. Так, за апошнія 5 гадоў ўведзены ў эксплуатацыю: ДУА «Сярэдняя школа № 1 г. Брэста», ДУА «Сярэдняя школа № 11 г. Брэста», ДУА «Яслі-сад № 7 г. Брэста», ДУА «Сярэдняя школа № 10 г. Пінска», у якіх ужо абсталяваны ліфт, пад'ёмнікі, санвузлы і прадугледжаны іншыя мерапрыемствы для доступу навучаюцца з інваліднасцю ва ўсе памяшканні устаноў.

З мэтай паўнацэннага ўключэння дзяцей з ОПФР і дзяцей з інваліднасцю ў культурнае жыццё грамадства ва ўсіх рэгіёнах вобласці праводзяцца інклюзіўнымі мерапрыемствамі: фестывалі, выставы творчых работ дзяцей з ОПФР, прымеркаваных да Міжнароднага Дня інвалідаў і Дню абароны дзяцей. За 2019 год праведзена больш за 160 мерапрыемстваў, у якіх прыняло ўдзел больш за 7000 чалавек. У мерапрыемствах бяруць удзел як навучэнцы і выхаванцы устаноў агульнай сярэдняй, дашкольнай і дадатковай адукацыі, так і іх бацькі, валанцёры з вышэйшых навучальных устаноў, устаноў сярэдняй спецыяльнай і прафесійна-тэхнічнай адукацыі, члены БРСМ, актывісты грамадскіх арганізацый і аб'яднанняў, прадстаўнікі устаноў аховы здароўя, культуры, тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, органаў унутраных спраў, грамадскіх арганізацый, прадпрыемстваў і іншыя зацікаўленыя.

ахова дзяцінства

Адным з асноўных накірункаў працы ў галіне аховы дзяцінства з'яўляецца стварэнне спрыяльных умоў для развіцця, выхавання і адукацыі дзяцей, падтрымка сем'яў, якія выхоўваюць непаўналетніх.

У мэтах абароны правоў і законных інтарэсаў дзяцей у няўдалых сем'ях рэалізуецца Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 24 лістапада 2006 г. №18 «Аб дадатковых мерах па дзяржаўнай абароне дзяцей у няўдалых сем'ях» (далей - Дэкрэт № 18), асноўнымі задачамі якога з'яўляецца абарона правоў і законных інтарэсаў непаўналетніх, якія апынуліся ў сацыяльна небяспечным становішчы, якія маюць патрэбу ў дзяржаўнай абароне, узмацненне адказнасці бацькоў за выхаванне і ўтрыманне сваіх дзяцей, а таксама забеспячэнне пакрыцця расходаў, затрачаных дзяржавай на ўтрыманне дзяцей на дзяржаўным забеспячэнні.

На 2020/07/01 прызнаныя якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы 2 542 непаўналетніх, якія выхоўваюцца у 1 160 сем'ях.

У 2020 годзе камісіямі па справах непаўналетніх гаррайвыканкамаў і адміністрацый г. Брэста 215 дзяцей прызнаныя маючымі патрэбу ў дзяржаўнай абароне і адабраны ў бацькоў

У 2020 годзе пазбаўлена бацькоўскіх правоў 100 бацькоў у дачыненні да 101 дзіцяці (2019-184 бацькоў у дачыненні да 208 дзяцей).

Адноўлена бацькоў у бацькоўскіх правах 10 бацькоў у дачыненні да 16 дзяцей (2019 - 21 з бацькоў у дачыненні да 25 дзяцей).

Сацыяльна-педагагічная падтрымка і псіхалагічная дапамога ва ўстановах адукацыі . Інтэрнатныя ўстановы.

На 2020/07/01 ў Брэсцкай вобласці функцыянуе 19 сацыяльна-педагагічных цэнтраў (далей - СПЦ), 11 з іх маюць структурнае падраздзяленне дзіцячы сацыяльны прытулак.

Задачай на 2020 год з'яўляецца стварэнне абласнога СПЦ, у сувязі з чым, гэта пытанне дэталёва прапрацоўваецца на ўзроўні аблвыканкама.

Якая праводзіцца работа па сямейнаму ўладкаванню дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, дазволіла за апошнія гады значна паменшыць колькасць дзяцей, якія накіроўваюцца ў інтэрнатныя ўстановы (з 141 дзіцяці ў 2012 годзе да 28 у 2019). Значна скарачаецца кантынгент дзяцей у інтэрнатных установах для дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў (дзіцячых дамах, дзіцячай вёсцы) (2014 - 341 дзіця, 2019 - 200 дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў).

У вобласці дзейнічаюць 3 дзіцячыя дамы (ДУА «Кобрынскі дзіцячы дом», ДУА "Дзівінскі дзіцячы дом", ДУА "Быценскі дзіцячы дом»), 1 дзіцячая вёска (ГСПУО «Кобрынская дзіцячая вёска»), у якіх выхоўваюцца 200 дзяцей-сірот і дзяцей , якія засталіся без апекі бацькоў.

У якасці адной з мер, якія дазваляюць рэалізаваць дзяржаўную палітыку, выступае развіццё інстытута замяшчаюць сем'яў.

Па стане на 2020/01/01 ў галіне пражывае 2 453 дзяцей - сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў (на 2019/01/01 - 2 607).

Сямейныя формы ўладкавання дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў у 2020 годзе прадстаўлены 273 прыёмнымі сем'ямі, у якіх выхоўваюцца 430 дзяцей, 931 апякунскіх сем'ямі, у якіх выхоўваюцца 1 162 дзяцей і 54 дзіцячымі дамамі сямейнага тыпу (далей - ДДСТ), у якіх выхоўваюцца 375 дзяцей .

У 2020 годзе запланавана будаўніцтва яшчэ 4 ДДСТ (*Ленінскім раёне г. Брэста, Ляхавіцкім , Маларыцкім , Пружанскім раёнах*).

Інфармацыя аб ізноў выяўляюцца дзецях-сіротах і дзецях, якія засталіся без апекі бацькоў размяшчаецца на інтэрнэт-партале [www . dadomu . by](http://www.dadomu.by) шляхам загрузкі фатаграфій дзяцей і кароткай інфармацыі аб іх: патрэбах, характары, здольнасцях. Гэта дае дадатковы шанец дзецям-сіротах і дзецям, якія засталіся без апекі

бацькоў, рэалізаваць свае правы на выхаванне ў сем'ях, дапамагае грамадзянам, якія жадаюць прыняць дзяцей на выхаванне, атрымаць інфармацыю пра дзяцей, якія маюць патрэбу ў сямейным прыладзе.

Развіццё фізічнай культуры і спорту

У Брэсцкай вобласці падрыхтоўку спартыўнага рэзерву ажыццяўляюць 69 спецыялізаваных вучэбна-спартыўных устаноў (далей - Сусу) (спецыялізаваных дзіцяча-юнацкіх школ алімпійскага рэзерву - 31 (далей - СДЮШАР), дзіцяча-юнацкіх спартыўных школ, у тым ліку дзіцяча-юнацкая спартыўная школа, уключаная у структуру клуба па віду спорту ў выглядзе адасобленага структурнага падраздзялення - 31 (далей - ДЮСШ), абласных цэнтраў алімпійскага рэзерву - 7 (далей - ЦАР) з якіх адносіцца:

- 1 у сістэме Міністэрства адукацыі;
- 1 у Беларускам фізкультурна-спартыўным таварыстве "Дынама";
- 16 ст Беларускай федэрацыі прафсаюзаў;
- 51 у Міністэрстве спорту і турызму Рэспублікі Беларусь.

На 1 студзеня 2020 г. к сістэматычных заняткаў спортам у Сусу прыцягнута 25 532 спартсменаў-навучэнцаў.

Таксама ва ўстанове адукацыі «Брэсцкае дзяржаўнае абласное вучылішча алімпійскага рэзерву» сваё спартыўнае майстэрства павышаюць 126 спартсмена. На дадзены момант у вучылішчы адкрыты 16 аддзяленняў па відах спорту: бадмінтон, бокс, барацьба грэка-рымская, веласпорт, валејбол, гандбол, веславанне акадэмічнае, веславанне на байдарках і каноэ, дзюдо, лёгкая атлетыка, плаванне, стральба з лука, стральба кулявая, сучаснае пяцібор'е, цяжкая атлетыка, фехтаванне.

У спецыялізаваных вучэбна-спартыўных установах вобласці атрымалі развіццё 36 летніх відаў спорту, у тым ліку 33 алімпійскіх, і 4 зімовых алімпійскіх відаў спорту.

Брэсцкая вобласць у 2019 годзе выканала асноўныя паказчыкі Дзяржаўнай праграмы развіцця фізічнай культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь на 2016-2020 гады.

Планы паказчык (17,9%) у прыцягненню дзяцей і падлеткаў да сістэматычных заняткаў у Сусу выкананы на 101,7%.

У мэтах далейшага ўдасканалення сістэмы падрыхтоўкі спартыўнага рэзерву і спартсменаў высокага класа, а таксама канцэнтрацыі асноўных матэрыяльных, людскіх, тэхнічных і іншых рэсурсаў на пэўных відах спорту, якія падтрымлівае ў Брэсцкай вобласці пастановай калегіі ўпраўлення спорту і турызму Брэсцкага аблвыканкама ад 24 снежня 2019 г. № 4 зацверджана 7 прыярытэтных відаў спорту (веславанне акадэмічнае, веславанне на байдарках і каноэ,

лёгкая атлетика, плаванне, стральба кулявая, цяжкая атлетика, фехтаванне).

У 2019 годзе на афіцыйных міжнародных спаборніцтвах спартсменамі вобласці заваявана 68 медалёў (21 залатая, 24 сярэбраных і 23 бронзавых) (2018-54). У 2020 годзе прадстаўніца Брэсцкай вобласці Багушэвіч Святлана заваявала залаты медаль на чэмпіянаце Еўропы па індархакеі.

Па выніках выступлення зборных каманд вобласці на Алімпійскіх днях моладзі Рэспублікі Беларусь (далей - ОДМ РБ) Брэсцкая вобласць сярод абласцей і г. Мінска заняла трэцяе месца (2018 - 3).

Сістэматычныя заняткі фізічнай культурай і спортам ўцягнута 335 688 чалавек, або 24,3% насельніцтва Брэсцкай вобласці. Усе мерапрыемствы накіраваны на развіццё масавых відаў спорту. За апошні час былі праведзены такія маштабныя спартыўна - масавыя мерапрыемствы як:

- Міжнародны лёгкаатлетычны прабег «БрестПолуМарафон», які сабраў больш за 700 аматараў бегу з Брэста і іншых рэгіёнаў Беларусі, а таксама з Расіі, Украіны, Польшчы, Літвы, Латвіі, Германіі. На месцы старту да іх далучылася нямала тых, хто вырашыў прабегчыся, ня фіксуючы свой вынік;

- Абласны спартыўны велапрабег, прысвечаны фестывалю-свята працаўнікоў вёскі «Дажынкi - 2019» у г.п. Ружаны. У мерапрыемстве ўдзельнічалі спартоўцы з Беларусі і Польшчы. Маршрут велапрабегу пралягаў ад г. Высокае да г. Івацэвічы. За 4 дні было пераадолена больш за 200 км па дарогах Брэсцкай вобласці.

- С 7 па 9 чэрвеня 2019 года ў г. Брэсце прайшоў рэспубліканскі фестываль ЗОЖ "Мама, тата, я-здоровая сям'я" ». Удзел прынялі больш за 150 чалавек.

- Міжнародны шахматны фестываль «Чорная пешка». Больш за 1000 удзельнікаў з 18 краін прынялі ўдзел у спаборніцтвах. Зорным госцем фестывалю стала чэмпіёнка свету Марыя Музычук. Мерапрыемства доўжылася тры дні, на працягу і якіх было згуляна больш за 15 тысяч партый. Акрамя традыцыйных класічных шахмат, яго ўдзельнікі біліся ў Рапід, бліц, сеансе адначасовай гульні, турніры па шашках, паўдзельнічалі ў шахматным квіз.

- «Брэсцкі начны забег». У незвычайным старце сезона прынялі ўдзел больш за 500 берасцейцаў, якія прабеглі па парку «Культуры і адпачынку» г. Брэста. Усе ўдзельнікі забегу былі ўзнагароджаны тэматычнымі медалямі;

- III міжнародны велофестываль «Без Матора - 2019». Удзел у дадзеным фестывалі прынялі больш за 1000 чалавек (больш за 200 з якіх

грамадзяне Еўрасаюза). У праграме фестывалю былі розыгрышы прызоў, веласіпедныя экскурсіі, аматарскі турнір па пляжным валеболе.

- Святочнае спартовае мерапрыемства пад назвай «Забег для каханых». Арганізатарамі забегу было прапанавана пераадолець дыстанцыю ў 10 кіламетраў. Пры гэтым не абавязкова было бегчы ўсю дыстанцыю. Бо ў спартыўным форуме прымалі ўдзел усе жадаючыя - вопытныя бегуны, шараговыя прыхільнікі здаровага ладу жыцця, а таксама людзі з абмежаванымі здольнасцямі. У мерапрыемстве ўзялі ўдзел каля 100 чалавек. Ёсім, нават тым, хто фінішаваў пешым ходам, уручылі памятныя медалі і сувенірныя пернікі.

- І Кубак свету па спартыўным зімовым плаванні, у якім прыняло ўдзел каля 200 плыўцоў з Беларусі, Польшчы, Літвы, Латвіі, Эстоніі, Расіі, Германіі, Украіны, Францыі, Аўстрыі, Кітая. Амаль на марозе, у вельмі халоднай вадзе людзі спаборнічаюць - хто хутчэй праплыве пэўную дыстанцыю. С портсмены плылі дыстанцыі ад 25 да 1000 метраў. Цікава, што ў адрозненне ад класічнага спартыўнага плавання ўсе старты робяцца не з тумбы, а з вады;

- Маштабны футбольны турнір «Кубак Coca-Cola . Ёступай у гульню! ». У ім узялі ўдзел каля 35 тыс. Школьнікаў з усёй краіны. Масавы турнір, дазваляе дзецям удасканаліць сваё майстэрства і адкрыць для сябе прафесійны свет футбола, ён развівае ў школьнікаў каштоўнасці здаровага ладу жыцця і спорту.

З мэтай павышэння эфектыўнасці фізкультурна-аздараўленчай і спартыўна-масавай работы з дзецьмі і падлеткамі, прапаганды спорту, як важнага сродку ўмацавання здароўя дзяцей і падлеткаў, далучэння іх да здаровага ладу жыцця ў вобласці штогод праводзяцца раённыя і абласныя спаборніцтвы па хакеі з шайбай на прызы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь "Залатая шайба", па біятлону «Снежны снайпер» і па футболе «Скураны мяч» на прызы Прэзідэнцкага спартыўнага клуба. За 2019 год у гэтых спаборніцтвах прыняло сумарна прыняло ўдзел за 1 100 каманд і 12 089 юнакоў і дзяўчат.

На працягу і года праводзяцца абласныя спаборніцтвы па летнім і зімовым шматбор'і "Здароўе" ГФОК.

Заняткі фізічнай культурай і спортам сярод інвалідаў, з'яўляецца адным з кірункаў рэабілітацыі і сацыялізацыі.

Асноўнымі арганізацыямі ў галіне, якія займаюцца развіццём інваспорту з'яўляюцца:

1) сектар па працы з інвалідамі пры вучэбна-метадычным цэнтры ўпраўлення спорту і турызму Брэсцкага аблвыканкама, які займаецца пытаннямі фізкультурна-аздараўленчай і спартыўнай работы з інвалідамі . У распараджэнні сектара знаходзіцца спецыялізаваны

трэнажорная зала, дзе арганізаваны трэніроўкі і заняткі па паўэрліфцінгу, армрэстлінгу і АФП для інвалідаў з Нода, а таксама ўтульны зала для зносін, правядзення вольнага часу, гульні ў більярд, шашкі, дартс .

2) абласны фізкультурна-спартыўны клуб інвалідаў "Шанц" (інваліды з Нода);

3) абласное таварыства інвалідаў па слыху;

4) абласное таварыства інвалідаў па зроку;

5) гарадскія фізкультурна-спартыўныя клубы інвалідаў у г. Пінск, г. Брановічы .

Для забеспячэння даступнасці заняткаў фізічнай культурай асобам, якія маюць інваліднасць, большасць спартыўных аб'ектаў Брэсцкай вобласці прадастаўляюць ільготы на свае паслугі.

У мэтах стварэння спрыяльных умоў для заняткаў фізічнай культурай і спортам у вобласці функцыянуе 3 601 спартзбудаванняў. У тым ліку ў сельскіх населеных пунктах 1689. Колькасць гарадскіх, раённых фізкультурна-аздараўленчых, спартыўных цэнтраў, клубаў па вобласці склала 17 адзінак.

Развіццё сферы культуры

Арганізацыю культурнага абслугоўвання насельніцтва вобласці ажыццяўлялася ют 466 клубных устаноў, 464 публічныя бібліятэкі сістэмы Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, 85 школ мастацтваў, 30 киновідеоустановак, 19 музеяў і 5 тэатральна-відовішчных арганізацый, 3 сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў.

Штогод у Брэсцкай вобласці дасягнута выкананне зводных мэтаў і мэтаў паказчыкаў Дзяржаўнай праграмы "Культура Беларусі" на 2016-2020 гады.

Абслугоўванне жыхароў населеных пунктаў, у якіх Отсутсвіе стацыянарныя ўстановы культуры, ажыццяўляецца з дапамогай мабільных устаноў культуры (аўтаклубаў, бібліобусы), якія дзейнічаюць у 16 раёнах вобласці.

З мэтай пошуку альтэрнатыўных крыніц фінансавання структурныя падраздзяленні гаррайвыканкамаў, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, абласныя ўстановы арганізуюць работы па дзяржаўна-прыватнаму партнёрству і прыцягненню мецэнатаў да фінансавання значных праектаў.

Установы культуры Брэсцкай вобласці надаюць шмат увагі сацыякультурным праектаванню, удзельнічаюць у конкурсах праектаў і прапануюць свае распрацоўкі розным камерцыйным і грамадскім арганізацыям. Актыўная праца ў гэтым кірунку вядзецца ў

Брэсцкім, Пружанскім ,
Пінскім, Столінскім , Маларыцкім і Жабінкаўскім раёнах.

Прыкладамі сацыякультурнага праектавання з'яўляецца правядзенне Міжнароднага «Фестывалю Да люквы» (в. Альманы, Столінскага га раён а), у рамках праекта міжнароднай тэхнічнай дапамогі "Стварэнне ўмоў для сумеснага кіравання і ўстойлівага выкарыстання прыродных рэсурсаў водна-балотнага ўгоддзя« Трансгранічная Рамсарская тэрыторыя « Альманы - Пераброддзе ». Праект рэалізуецца ў рамках Праграмы тэрытарыяльнага супрацоўніцтва краін Усходняга партнёрства "Беларусь - Украіна". На правядзенне і арганізацыю дадзенага мерапрыемства быў прадстаўлены грант, які фінансуецца Еўрапейскім саюзам, на агульную суму 33300,00 рублёў.

Міжнародны пленэр ткачоў (г. Маларыта) рэалізаваны ў рамках Праграмы тэрытарыяльнага супрацоўніцтва краін Усходняга партнёрства "Беларусь - Украіна". На правядзенне і арганізацыю дадзенага мерапрыемства быў прадстаўлены грант, які фінансуецца Еўрапейскім саюзам, на агульную суму 98523,00 еўра.

У вядзенне абмежаванняў на правядзенне культурна-масавых мерапрыемстваў, паказаў фільмаў, адмена гастроляў на фоне распаўсюджвання коронавіруснай інфекцыі прывяло да зніжэння сродкаў, якія паступаюць ад прыносіць даходы арганізацыі культуры.

Правядзенне мерапрыемстваў у рэжыме онлайн стала дзейснай формай культурнай дзейнасці ва ўмовах складанай эпідэміялагічнай абстаноўкі.

З мэтай укаранення новых форм і метадаў работы па культурным абслугоўванні насельніцтва дзяржаўныя музеі вобласці выкарыстоўваюць розныя формы работы: экскурсіі, экскурсіі-гульні, сямейныя экскурсіі з даведнікамі, інтэрактыўныя экскурсіі з элементамі тэатралізацыі, экскурсіі пад адкрытым небам, квэсты, публічныя лекцыі, інтэрактыўныя заняткі, музейна-педагагічныя заняткі, музейныя ўрокі з выкарыстаннем мультымедыянага абсталявання, майстар-класы, онлайн-конкурсы, віртуальныя экскурсіі па музеі, віртуальнае знаёмства з музейнымі прадметамі праз сацыяльныя сеткі і СМІ, завочныя экскурсіі, кансультацыі, канферэнцыі, круглыя сталы, прэзентацыі выстаў, кіналекторыі , літаратурна-музычныя вечары, вечары паэзіі, балі, выязныя выставы і музеі, музейныя праекты.

З мэтай п апулярызацыі і традыцый нацыянальнай культуры на тэрыторыі Брэсцкай вобласці штогод праводзяцца буйнамаштабныя фестывалі з запрашэннем да ўдзелу замежных калектываў, асобных выканаўцаў і майстроў народнай творчасці, а таксама гасцей

мерапрыемстваў. Найбольш значнымі сталі наступныя культурныя форумы: Міжнародны тэатральны фестываль «Белая Вежа», Міжнародны фестываль класічнай музыкі «Студзеньскія музычныя вечары», Міжнародны конкурс юных музыкаў «Палескі агеньчы да», Міжнародны пленэр ганчароў.

Правядзенне фестываляў спрыяе развіццю міжнароднага супрацоўніцтва з мэтай абмену і ўзбагачэння творчым вопытам, дазваляе разнастаіць рэпертуарную палітру.

Лепшыя калектывы ўстаноў культуры вобласці паспяхова прадстаўлялі Брэстчыну на рэспубліканскіх і міжнародных фестывалях і конкурсах. Усяго на такіх культурных форумах прадстаўнікі вобласці за 2019 год заваявалі 129 вышэйшых узнагарод, сярод якіх значная частка Дыпламаў Лаўрэата, I ступені і Гран-пры.